

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

pum descripta cum plebe, non autem cum Clero, & eodem discrimine eorum memoria in sacrificiis celebratam. Veruntamen quid volumus per multa discurrere? Inter sacras oblationes supra sanctam mensam, post Pontifices, & Sacerdotes, & Diaconos, omnemque sacramentum ordinem, cum laicis Imperatores memorantur, dicente Diacone: Et eorum qui in fide dormierunt laicorum Constantini, Constantis, & ceterorum. Sic autem & vivorum memoriam facit Imperatorum, post sacra omnes. Atamen tam ferio monenti non cessit adulatio aulicorum. Nam hec dicens, clamat Menas: Hac dicens, scidisti Ecclesiam. Manavit haec opinio, quamvis aliqua sui parte immunda, in sequioris seculi Graculos: qui sacerdotij muneribus Imperatores adeo implicant, ut ipsum docendi officium, quod Episcopis tam severè vindicat Ambrosius, Principibus suis feeda & demissa humilitate communicent. Balsamonis haec sunt verba: Audiant hi tam ad amplitudinem Imperatorum, quām Patriarchalem officia docendi pertinere, proper unitiōis sacre vim atque potestatem. Hinc enim usū venit ut fideles Principes & Imperatores catechetico more cum Christiano populo colloquuntur, aut suffitum faciant more Sacerdotum, & cum cera duplice obfigant. Mox: Imperatorum auxilium ad illuminationem & stabilimentum sese tam animi quām corporis portigit; amplitudine Patriarcharum ad animi duntaxat utilitatem constituta. Vnde à Demetrio Chomateno Archiepiscopo Bulgariae Princeps dicitur esse Koros της Εκκλησίας Επιγνωμονάρχης, quasi dices Doctrinæ Principem. Meminisse debuerant Eulogij Presbyteri: qui cūm à Valentio Prefecto urgenter ut cum Imperatore communicaret, facte respondit apud Theodoretum: Numquid cum imperio est etiam sacerdotij dignitatem consecutus? Qua de re graviter Facundus Hermianensis, Christi filius esse regnum cum sacerdotio simul habere: quoniam eti quidam Reges in ejus venturi figuram sacerdotio functi sunt, tamen cum manifesta lux ventiret in mundum, umbras removens futurorum, nulli alteri dedit quod sibi singulare servavit; sed in diversos sua dona distribuens, sic que propria sunt sacerdotij, Regibus interdixit. Quocirca quemadmodum vir sapiens non profanum judicaret hoc velle videri quod solum est Christus?

V. Quod attinet ad Disciplinam, quæ versatur in ceremoniis & in facrorum ministerio, de illa decretis suis statuere posse viderentur Principes Christiani, ad exemplum Regum Iudaicorum, qui Sacerdotibus vices sacrificiorum & Levitis munia sua distribuerunt; nisi quod ab iis regi sacerdotij privilegio factum est, ad Reges

Vide supra hoc lib. cap. 4. §. 5.

Christianos trahi non posse docuissemus capite superiori. Gelasius in iis que sacramentorum perceptionem & mysteriorum erogationem respiciunt, Principes religiosis ordine à Sacerdotum iudicio pendere docuit. Et Gregorius II. in Leonem investitus est, quod imagines, quæ ad ceremoniarum censum referri possunt, ab Ecclesiis Edicto suo proscriptisset. Quare vereone Iustinianum damnam cogamur, quod de sacra Liturgia ritibus constitutionem ediderit, quā mystica verba consecrationis Eucharistie, elata voce, non autem demissâ, ut sollempne erat, proferri jubet, ut qui locum teneri idiora, Amen succinere possit. Praeterquam quod enim de ritu sacrificiorum decernere tentat, quæ pars Disciplinæ solis Sacerdotibus competit, antequas Ecclesia mores sollicitat; qui, ut reverentia mysteriis conciliaretur, preces mysticas demissa voce proferri induxerant, ut testatur Basilius in Oriente, &, licet aliquot seculis posterior, Alcuinus in Occidente.

CAP V T VII.

Synopsis.

I. An censura Clericorum legibus Principum subjaceat. De Clericis agi, quā sunt Clerici, vel quā sunt cives, Clericorum conditio, quā Clerici sunt, à legibus Principum immuniti, & à foro ciuili.

II. Probatur è dicto Constantini, & ex causa Caciliani cum Donatis.

III. Ex Athanasio, Liberio, & Oso.

IV. Ex Valentinianum rescripto ab Ambroso relato, quod explicatur. Iudicium in causa ecclesiastici ordinis. Decreta edita de sacris ordinibus. Honori rescriptum in causa Chrysostomi, de canonicis questionibus intelligendum, que ibi religionis causa dicuntur.

V. Idem probatur è Basilio Imperatore in Octava Synodo; cuius locus explicatur.

VI. Canonis questionibus interesse non debent laici, è Synodo Chalcedonensi, & Iustiniano.

VII. Marcianus à Concilio Chalcedonensi editi tres canones de clericorum & monachorum disciplina postulat.

VIII. Canones de ecclesiasticis ordinibus eduntur. De Clericis, quā cives sunt, & de Bonis ecclesiasticis, alibi dicuntur.

I. **A**N Censura Clericorum legibus & iudicis Principum subjaceat, non potest sine offenditio periculo tractari. Äquo tamen animo laturos esse Principes existimo, si aliquo dato & retento, de lite ista implicatissima transfigatur. Proferamus quæ sit veretur sententia; & negotium confectum erit absque ulla partium injuria,

Duas

Duas species constituisse mihi videntur antiqui scriptores. Aut enim de Titio moverunt quæstio, sub ea ratione qua Clericus est, aut sub ea qua inter cives recensetur. Si de Clericorum gradibus, ordinibus, muneribus, & conditionibus, quæ ordinandos decent, & de vitio ordinationum agatur, aut de judiciis quæ ob violatos canones instituuntur, quæ criminis ecclesiastici nomine comprehendi solent; eo casu, cùm ipsum Clericorum ministerium jure divino sit institutum, quæ necessaria sunt ad illud explicandum aut vindicandum ei potestati commissa censentur quæ jus imponendrum manum à Christo Domino nostro accepit. Criminis ecclesiastici meminere canon primus Concilij Constantinopolitan Oecumenici sub Theodosio, & Iustiniani Constitutiones. Res quæ criminis ecclesiastico materiam præbent, canone perstringi debent, non autem legi publica; nisi in subsidium: quemadmodum nec judicium publicum de iis exerceri debet, sed tantum ecclesiasticum. Quare cùm à foro ad ius ferendæ legis argumentum trahi soleat; ad probandam speciem quam tracto, nempe legibus Regum non subjici eas disceptrationes, adducam aliquot testimonia veterum, quæ Cleri censuram ante leges Theodosij à magistratum tribunalibus in crimine ecclesiastico submovent.

II. Huc referri debent quæ de Constantino tradit Russinus, qui judicium adversus Episcopos se mutuis contentionibus proscindentes in Concilio Niceno suscipere recusavit: *Deus vos constituit sacerdotes, & nobis à Deo dati estis iudices; & conveniens non est ut homo iudicet deos, sed ille solum de quo scriptum est: Deus stetit in synagoga deorum, in medio autem deos dijudicat.* Donatistarum funesta dissidia originem traxere à Cæciliiani ordinatione, quam vitio factam contendebant principes factionis. Vitium autem in eo politum, quod Cæciliiano manus imposita esset à traditoribus librorum sacrorum, eorum communione infectum Cæcilianum, arque ideo Ecclesia pellen-dum. Hoc erat purum putum crimen ecclesiasticum; in quo de communione repellenda, vel suscipienda, de traditionibus scripturarum, de vitio ordinationis, quærebatur. Ea de causa interpellatus Constantinus iudices dedit ecclesiasticos cum Melchiade Papa Gallicanos Italosque Episcopos. Sed cùm Donatistæ, sententia judicium vieti, quererentur apud Imperatorem, ille primò quidem cognitionem repulit. *Nequis enim, ut inquit Augustinus, ausus est Christianus Imperator sic eorum tumultuosas & fallaces que-*

relas suscipere, ut de judicio Episcoporum, qui Rome sedent, ipse iudicaret. Tandem importunis Donatistarum clamoribus vexatus, de appellatione cognovit; sed, ut observavit Augustinus, eis ipse cessit, ut de illa causa post Episcopos iudicaret, à sanctis antistitibus postea veniam petitur; dum tamen illi quod ulterius dicent, non haberent.

III. Quid dicam de Athanasio, in quo illustria extant in utramque partem exempla? Cædis accusatur apud Constantimum Principem. Ille statim Dalmatio Censori judicium delegavit; sed calumnia comper-ta, Dalmatium à causa cognitione defuisse, ut testatur Athanasius. Arriani Episcopi pari odio in fidem Nicænam & in Athanasium ejus vindicem inflammati, polulum mysticum confractum, altare eversum ab Athanasio lassa religionis reo, queruntur apud Principem; & Concilium Tyrium impetrant, ut de crimine ecclesiastico, & simul de ceteris, cognitio suscipiat. Aderat Dionysius Comes satellitio militum cinctus, ut idem animadversor esset & custos observanda æquabilitatis & ordinis. Inde arripuit occasionem Athanasius hoc Concilium in seständi, ex eo capite scilicet, quod universæ Ecclesiae erat notissimum in judicia ecclesiastica nihil Imperatori licere. *Si istud judicium Episcoporum, inquit, quid commune cum eo habet Imperator?* Sed cùm post aliquot annos à Concilio Antiocheno decreta fuisset executio sententiae latæ in Concilio Tyrio adversus Athanasium; ille quidem Romam, tanquam ad tutissimum communionis suæ portum, configuit; deinde à Sardicensi Concilio, cùm Iulij decretum de suscipiendo in communionem Athanasio probatum fuisset, suam Ecclesiam recepit. At verò cùm post obitum Constantis fratris, id unum Constantius Imperator ab Arrianis sollicitatus urgeret, ut Liberius Romanus Episcopus, Osius Cordubensis, & ceteri Occidentis Episcopi damnationi Athanasij in Concilio Tyrio jam à sedecim annis redditæ, & novæ in Concilio Orientali post cædem Magnen-tij decretae subscriberent; viri illi gravissimi, disciplina ecclesiastica tunc assertores, quamvis postea desertores, excanduerunt ad impium conarum Principis, illa exceptione se tuentes, quod à judicis ecclesiasticis abstinere debeat Imperator. Exrat apud Theodoretum dialogus Con-stantij cum Liberio Mediolani habitus, qui ab ecclesiastici ordinis formula recedendi nullum esse locum constantissime urget; quemadmodum Osius serio eundem Prin-cipem monet ne se ecclesiasticis rebus im-Theodor. l. 2. c. 16.

Osius epistola apud Athanasi

K

misceat. Quæ ad hanc speciem referenda esse epistolæ integræ contextus docet.

Eadem mens est Hilarij hortantis Constantium Augustum ne permittat judicibus suis ut Clericos vi, minis, & variis afflictionibus fractos, iis Episcopis addicant & subjiciant qui adulterinam doctrinam spargunt: *Provideat & decernat clementia tua ut omnes se ubique judices, quibus provinciarum administrationes credita sunt, ad quos sola cura & solicitude publicorum negotiorum pertinere debet, à religiosa se observantia abstineant, neque posthac presumant atque usurpent & pertinent se causas cognoscere Clericorum.*

IV. Valentianus senior rescripto suo apud Ambrosium relato hanc sententiam sancivit, cùm in causa fidei vel ecclesiastici alicujus ordinis eum judicare debere statuit qui nec munere impar sit nec jure dissimilis, id est, cognitionem synodis deberi, si de Clericis, quæ Clerici sunt, quæstio instituatur. Iuvat hanc interpretationem Hincmarus Archiepiscopus Remensis, cùm Leonis locum explicat, ubi decreta Pontificum de sacris ordinibus edita, fèrvara esse docet. *De sacris autem ordinibus promulgare est, qui & quos sint, & quales ac qualiter, & à quibus vel quando sint ordinandi, & quomodo ac quantum in singulis gradibus debeant ministrare, qualiter etiam ab ostiario usque ad summum sacerdotium quique valeat provehi. Et que sint ex eis à sedis Romane Pontificibus promulgata, omnibus in ecclesiasticis dogmatibus exercitatus constat esse notissimum.* Quò referenda sunt Honorij ad Arcadium epistolæ verba, in causa Chrysostomi à Theophilo Alexandrino & à Syntodo ad Quercum, ordine judiciorum non servato, ob canonicas accusationes, non autem ob fidei quæstiones, damnati, & in exilium ab Arcadio pulsi: *Cum si quid de causa religionis ageretur, episcopale oportuerit esse judicium. Ad illos enim divinarum rerum interpretatio, ad nos religionis spectat obsequium. Sed esto, sibi de mysticis & catholicis questionibus amplius aliquid principalis cura presupserit; itane usque ad exilia Sacerdotum, usque ad hominum cedes, debuit indignatio constituta procedere?*

V. Ea quæ protuli testimonia satis evincent illud axioma verum esse quod probare contendō, nempe Cleri censuram imperatoriis legibus non subjacere. Hoc sensu intelligendus est Basilius Imperator: qui in Octava Synodo iis verbis usus est, quæ suis finibus coērceri debent, ut illis sua ratio constet. De virtu ordinationis Photij, quæ contra Canones celebrata erat, in illo Concilio agebatur, & de restitutio Ignatij Patriarchæ Constantinopolitani.

quæ duæ quæstiones judicio illius synodi dirempta sunt, & imaginum usus confirmatus. His ita peractis, Basilius ad synodum accessit, ut res decreta etiam subscriptione sua robur acciperent, & addit: *Lacuicunque nulla ratione de ecclesiasticis causis disputandi, aut universam Ecclesiam Oecumenicāque Synodus oppugnandi, fas esse dico. Hec enim excutiendi, & in utramque partem agitandi, Patriarcharum, Sacerdotum, & Doctorum est officium, quibus à Deo ligandi & vendi potestas est concessa. Nam laicus, et omni pietatis & sapientie laude prestat, tamen laicus est; & ovis, non pastor.*

V. I. Attamen abstinere non deboeo à duobus locis è Concilio Chalcedonensi petitis, quibus hæc sententia penè conceptis verbis est expressa. Dioscorus Patriarcha Alexandrinus literis Concilij evocatus, ut libello Eusebii Doryleorum Episcopi responderet, cùm judicio synodi stare noller, nisi adessent cognitione accusationis adversum se delatae glorioſissimi judges & facer Senatus, qui pridie locum Principis in Concilio obtinebant; Cecropius Episcopus Sebastopolis, unus è tribus Episcopis qui misi erant ad vocandum Dioscorum, inanem hominis spem his verbis repulit: *Quando canonice quæstiones examinantur, neque Indicces neque alios laicos interesse oportet, nisi tantummodo tuam sanctitatem, qua in propria accusatur persona. Idem fatetur ingenue Iustinianus, jurisque illius rationem reddit: Si vero ecclesiasticum sit delictum, egens castigatione ecclesiastica & mulcta, Deo amabilis Episcopus hoc discernat, nihil communicantibus clarissimis provinciæ judicibus. Neque enim volamus talia negotia omnino scire civiles judges, cùm oporteat talia ecclesiastice examinari, & emendari animas delinquentium per ecclesiasticam mulctam, secundum sacras & divinas regulas, quas etiam nostræ sequi non dedignantur leges. Εἰ δὲ τοι ἐκκλησιαστικοὶ εἰν τῷ ἀμφιπότη, δεύτερος στρατηγὸς ἐπίπλιαν ἐκκλησιαστικῶν, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τότε κείνοι, μηδὲ ἐπικουρωμένος τῷ λαμπροπότερον αρχόντος τῷ ἑπαρχοῦ, οὐδὲ γὰρ βυζαντινοῖς τοιαῖς ἔταιροῖς ὄλοις γένεται γνωσκεῖν τοῖς πολιτοῖς αρχοῖς, δέον τα τοιαῦτα ἐκκλησιαστικῶς ἔξεσθαι, καὶ ἐπικαρποῦσαν τοιχὸς τῷ ἀμφιπότερον διὰ τῷ ἐκκλησιαστικὸν διπλίον, καὶ τοὺς εἰρήνης κανόνας, οἷς ἡ ἡμέτερη καταστάσιος τοῖς απαρχοῖσιν νόμοι.*

VII. Sed quoniam delicatioribus ingeniis est satisfaciendum, quibus omnia argumenta fastidium movent, nisi arte quadam & industria parata sint; docendum est, non tantum à judiciis canonicis abstinuisse magistratus, sed etiam à legibus ea de re

Hilarius ad Con-

Hincmar. in O-

pusc. 51. Capit.

cap. 10.

Epistola Honori

Imp. ad Arcad.

Allœcio Belli
ad VIII. Sined.
Act. x. Anno II
Anno 730. 731.
Anno 732. 733.
Anno 734. 735.
Anno 736. 737.
Anno 738. 739.
Anno 740. 741.
Anno 742. 743.
Anno 744. 745.
Anno 746. 747.
Anno 748. 749.
Anno 750. 751.
Anno 752. 753.
Anno 754. 755.
Anno 756. 757.
Anno 758. 759.
Anno 760. 761.
Anno 762. 763.
Anno 764. 765.
Anno 766. 767.
Anno 768. 769.
Anno 769. 770.
Anno 771. 772.
Anno 773. 774.
Anno 774. 775.
Anno 775. 776.
Anno 776. 777.
Anno 777. 778.
Anno 778. 779.
Anno 779. 780.
Anno 780. 781.
Anno 781. 782.
Anno 782. 783.
Anno 783. 784.
Anno 784. 785.
Anno 785. 786.
Anno 786. 787.
Anno 787. 788.
Anno 788. 789.
Anno 789. 790.
Anno 790. 791.
Anno 791. 792.
Anno 792. 793.
Anno 793. 794.
Anno 794. 795.
Anno 795. 796.
Anno 796. 797.
Anno 797. 798.
Anno 798. 799.
Anno 799. 800.
Anno 800. 801.
Anno 801. 802.
Anno 802. 803.
Anno 803. 804.
Anno 804. 805.
Anno 805. 806.
Anno 806. 807.
Anno 807. 808.
Anno 808. 809.
Anno 809. 810.
Anno 810. 811.
Anno 811. 812.
Anno 812. 813.
Anno 813. 814.
Anno 814. 815.
Anno 815. 816.
Anno 816. 817.
Anno 817. 818.
Anno 818. 819.
Anno 819. 820.
Anno 820. 821.
Anno 821. 822.
Anno 822. 823.
Anno 823. 824.
Anno 824. 825.
Anno 825. 826.
Anno 826. 827.
Anno 827. 828.
Anno 828. 829.
Anno 829. 830.
Anno 830. 831.
Anno 831. 832.
Anno 832. 833.
Anno 833. 834.
Anno 834. 835.
Anno 835. 836.
Anno 836. 837.
Anno 837. 838.
Anno 838. 839.
Anno 839. 840.
Anno 840. 841.
Anno 841. 842.
Anno 842. 843.
Anno 843. 844.
Anno 844. 845.
Anno 845. 846.
Anno 846. 847.
Anno 847. 848.
Anno 848. 849.
Anno 849. 850.
Anno 850. 851.
Anno 851. 852.
Anno 852. 853.
Anno 853. 854.
Anno 854. 855.
Anno 855. 856.
Anno 856. 857.
Anno 857. 858.
Anno 858. 859.
Anno 859. 860.
Anno 860. 861.
Anno 861. 862.
Anno 862. 863.
Anno 863. 864.
Anno 864. 865.
Anno 865. 866.
Anno 866. 867.
Anno 867. 868.
Anno 868. 869.
Anno 869. 870.
Anno 870. 871.
Anno 871. 872.
Anno 872. 873.
Anno 873. 874.
Anno 874. 875.
Anno 875. 876.
Anno 876. 877.
Anno 877. 878.
Anno 878. 879.
Anno 879. 880.
Anno 880. 881.
Anno 881. 882.
Anno 882. 883.
Anno 883. 884.
Anno 884. 885.
Anno 885. 886.
Anno 886. 887.
Anno 887. 888.
Anno 888. 889.
Anno 889. 890.
Anno 890. 891.
Anno 891. 892.
Anno 892. 893.
Anno 893. 894.
Anno 894. 895.
Anno 895. 896.
Anno 896. 897.
Anno 897. 898.
Anno 898. 899.
Anno 899. 900.
Anno 900. 901.
Anno 901. 902.
Anno 902. 903.
Anno 903. 904.
Anno 904. 905.
Anno 905. 906.
Anno 906. 907.
Anno 907. 908.
Anno 908. 909.
Anno 909. 910.
Anno 910. 911.
Anno 911. 912.
Anno 912. 913.
Anno 913. 914.
Anno 914. 915.
Anno 915. 916.
Anno 916. 917.
Anno 917. 918.
Anno 918. 919.
Anno 919. 920.
Anno 920. 921.
Anno 921. 922.
Anno 922. 923.
Anno 923. 924.
Anno 924. 925.
Anno 925. 926.
Anno 926. 927.
Anno 927. 928.
Anno 928. 929.
Anno 929. 930.
Anno 930. 931.
Anno 931. 932.
Anno 932. 933.
Anno 933. 934.
Anno 934. 935.
Anno 935. 936.
Anno 936. 937.
Anno 937. 938.
Anno 938. 939.
Anno 939. 940.
Anno 940. 941.
Anno 941. 942.
Anno 942. 943.
Anno 943. 944.
Anno 944. 945.
Anno 945. 946.
Anno 946. 947.
Anno 947. 948.
Anno 948. 949.
Anno 949. 950.
Anno 950. 951.
Anno 951. 952.
Anno 952. 953.
Anno 953. 954.
Anno 954. 955.
Anno 955. 956.
Anno 956. 957.
Anno 957. 958.
Anno 958. 959.
Anno 959. 960.
Anno 960. 961.
Anno 961. 962.
Anno 962. 963.
Anno 963. 964.
Anno 964. 965.
Anno 965. 966.
Anno 966. 967.
Anno 967. 968.
Anno 968. 969.
Anno 969. 970.
Anno 970. 971.
Anno 971. 972.
Anno 972. 973.
Anno 973. 974.
Anno 974. 975.
Anno 975. 976.
Anno 976. 977.
Anno 977. 978.
Anno 978. 979.
Anno 979. 980.
Anno 980. 981.
Anno 981. 982.
Anno 982. 983.
Anno 983. 984.
Anno 984. 985.
Anno 985. 986.
Anno 986. 987.
Anno 987. 988.
Anno 988. 989.
Anno 989. 990.
Anno 990. 991.
Anno 991. 992.
Anno 992. 993.
Anno 993. 994.
Anno 994. 995.
Anno 995. 996.
Anno 996. 997.
Anno 997. 998.
Anno 998. 999.
Anno 999. 1000.
Anno 1000. 1001.
Anno 1001. 1002.
Anno 1002. 1003.
Anno 1003. 1004.
Anno 1004. 1005.
Anno 1005. 1006.
Anno 1006. 1007.
Anno 1007. 1008.
Anno 1008. 1009.
Anno 1009. 1010.
Anno 1010. 1011.
Anno 1011. 1012.
Anno 1012. 1013.
Anno 1013. 1014.
Anno 1014. 1015.
Anno 1015. 1016.
Anno 1016. 1017.
Anno 1017. 1018.
Anno 1018. 1019.
Anno 1019. 1020.
Anno 1020. 1021.
Anno 1021. 1022.
Anno 1022. 1023.
Anno 1023. 1024.
Anno 1024. 1025.
Anno 1025. 1026.
Anno 1026. 1027.
Anno 1027. 1028.
Anno 1028. 1029.
Anno 1029. 1030.
Anno 1030. 1031.
Anno 1031. 1032.
Anno 1032. 1033.
Anno 1033. 1034.
Anno 1034. 1035.
Anno 1035. 1036.
Anno 1036. 1037.
Anno 1037. 1038.
Anno 1038. 1039.
Anno 1039. 1040.
Anno 1040. 1041.
Anno 1041. 1042.
Anno 1042. 1043.
Anno 1043. 1044.
Anno 1044. 1045.
Anno 1045. 1046.
Anno 1046. 1047.
Anno 1047. 1048.
Anno 1048. 1049.
Anno 1049. 1050.
Anno 1050. 1051.
Anno 1051. 1052.
Anno 1052. 1053.
Anno 1053. 1054.
Anno 1054. 1055.
Anno 1055. 1056.
Anno 1056. 1057.
Anno 1057. 1058.
Anno 1058. 1059.
Anno 1059. 1060.
Anno 1060. 1061.
Anno 1061. 1062.
Anno 1062. 1063.
Anno 1063. 1064.
Anno 1064. 1065.
Anno 1065. 1066.
Anno 1066. 1067.
Anno 1067. 1068.
Anno 1068. 1069.
Anno 1069. 1070.
Anno 1070. 1071.
Anno 1071. 1072.
Anno 1072. 1073.
Anno 1073. 1074.
Anno 1074. 1075.
Anno 1075. 1076.
Anno 1076. 1077.
Anno 1077. 1078.
Anno 1078. 1079.
Anno 1079. 1080.
Anno 1080. 1081.
Anno 1081. 1082.
Anno 1082. 1083.
Anno 1083. 1084.
Anno 1084. 1085.
Anno 1085. 1086.
Anno 1086. 1087.
Anno 1087. 1088.
Anno 1088. 1089.
Anno 1089. 1090.
Anno 1090. 1091.
Anno 1091. 1092.
Anno 1092. 1093.
Anno 1093. 1094.
Anno 1094. 1095.
Anno 1095. 1096.
Anno 1096. 1097.
Anno 1097. 1098.
Anno 1098. 1099.
Anno 1099. 1100.
Anno 1100. 1101.
Anno 1101. 1102.
Anno 1102. 1103.
Anno 1103. 1104.
Anno 1104. 1105.
Anno 1105. 1106.
Anno 1106. 1107.
Anno 1107. 1108.
Anno 1108. 1109.
Anno 1109. 1110.
Anno 1110. 1111.
Anno 1111. 1112.
Anno 1112. 1113.
Anno 1113. 1114.
Anno 1114. 1115.
Anno 1115. 1116.
Anno 1116. 1117.
Anno 1117. 1118.
Anno 1118. 1119.
Anno 1119. 1120.
Anno 1120. 1121.
Anno 1121. 1122.
Anno 1122. 1123.
Anno 1123. 1124.
Anno 1124. 1125.
Anno 1125. 1126.
Anno 1126. 1127.
Anno 1127. 1128.
Anno 1128. 1129.
Anno 1129. 1130.
Anno 1130. 1131.
Anno 1131. 1132.
Anno 1132. 1133.
Anno 1133. 1134.
Anno 1134. 1135.
Anno 1135. 1136.
Anno 1136. 1137.
Anno 1137. 1138.
Anno 1138. 1139.
Anno 1139. 1140.
Anno 1140. 1141.
Anno 1141. 1142.
Anno 1142. 1143.
Anno 1143. 1144.
Anno 1144. 1145.
Anno 1145. 1146.
Anno 1146. 1147.
Anno 1147. 1148.
Anno 1148. 1149.
Anno 1149. 1150.
Anno 1150. 1151.
Anno 1151. 1152.
Anno 1152. 1153.
Anno 1153. 1154.
Anno 1154. 1155.
Anno 1155. 1156.
Anno 1156. 1157.
Anno 1157. 1158.
Anno 1158. 1159.
Anno 1159. 1160.
Anno 1160. 1161.
Anno 1161. 1162.
Anno 1162. 1163.
Anno 1163. 1164.
Anno 1164. 1165.
Anno 1165. 1166.
Anno 1166. 1167.
Anno 1167. 1168.
Anno 1168. 1169.
Anno 1169. 1170.
Anno 1170. 1171.
Anno 1171. 1172.
Anno 1172. 1173.
Anno 1173. 1174.
Anno 1174. 1175.
Anno 1175. 1176.
Anno 1176. 1177.
Anno 1177. 1178.
Anno 1178. 1179.
Anno 1179. 1180.
Anno 1180. 1181.
Anno 1181. 1182.
Anno 1182. 1183.
Anno 1183. 1184.
Anno 1184. 1185.
Anno 1185. 1186.
Anno 1186. 1187.
Anno 1187. 1188.
Anno 1188. 1189.
Anno 1189. 1190.
Anno 1190. 1191.
Anno 1191. 1192.
Anno 1192. 1193.
Anno 1193. 1194.
Anno 1194. 1195.
Anno 1195. 1196.
Anno 1196. 1197.
Anno 1197. 1198.
Anno 1198. 1199.
Anno 1199. 1200.
Anno 1200. 1201.
Anno 1201. 1202.
Anno 1202. 1203.
Anno 1203. 1204.
Anno 1204. 1205.
Anno 1205. 1206.
Anno 1206. 1207.
Anno 1207. 1208.
Anno 1208. 1209.
Anno 1209. 1210.
Anno 1210. 1211.
Anno 1211. 1212.
Anno 1212. 1213.
Anno 1213. 1214.
Anno 1214. 1215.
Anno 1215. 1216.
Anno 1216. 1217.
Anno 1217. 1218.
Anno 1218. 1219.
Anno 1219. 1220.
Anno 1220. 1221.
Anno 1221. 1222.
Anno 1222. 1223.
Anno 1223. 1224.
Anno 1224. 1225.
Anno 1225. 1226.
Anno 1226. 1227.
Anno 1227. 1228.
Anno 1228. 1229.
Anno 1229. 1230.
Anno 1230. 1231.
Anno 1231. 1232.
Anno 1232. 1233.
Anno 1233. 1234.
Anno 1234. 1235.
Anno 1235. 1236.
Anno 1236. 1237.
Anno 1237. 1238.
Anno 1238. 1239.
Anno 1239. 1240.
Anno 1240. 1241.
Anno 1241. 1242.
Anno 1242. 1243.
Anno 1243. 1244.
Anno 1244. 1245.
Anno 1245. 1246.
Anno 1246. 1247.
Anno 1247. 1248.
Anno 1248. 1249.
Anno 1249. 1250.
Anno 1250. 1251.
Anno 1251. 1252.
Anno 1252. 1253.
Anno 1253. 1254.
Anno 1254. 1255.
Anno 1255. 1256.
Anno 1256. 1257.
Anno 1257. 1258.
Anno 1258. 1259.
Anno 1259. 1260.
Anno 1260. 1261.
Anno 1261. 1262.
Anno 1262. 1263.
Anno 1263. 1264.
Anno 1264. 1265.
Anno 1265. 1266.
Anno 1266. 1267.
Anno 1267. 1268.
Anno 1268. 1269.
Anno 1269. 1270.
Anno 1270. 1271.
Anno 1271. 1272.
Anno 1272. 1273.
Anno 1273. 1274.
Anno 1274. 1275.
Anno 1275. 1276.
Anno 1276. 1277.
Anno 1277. 1278.
Anno 1278. 1279.
Anno 1279. 1280.
Anno 1280. 1281.
Anno 1281. 1282.
Anno 1282. 1283.
Anno 1283. 1284.
Anno 1284. 1285.
Anno 1285. 1286.
Anno 1286. 1287.
Anno 1287. 1288.
Anno 1288. 1289.
Anno 1289. 1290.
Anno 1290. 1291.
Anno 1291. 1292.
Anno 1292. 1293.
Anno 1293. 1294.
Anno 1294. 1295.
Anno 1295. 1296.
Anno 1296. 1297.
Anno 1297. 1298.
Anno 1298. 1299.
Anno 1299. 1300.
Anno 1300. 1301.
Anno 1301. 1302.
Anno 1302. 1303.
Anno 1303. 1304.
Anno 1304. 1305.
Anno 1305. 1306.
Anno 1306. 1307.
Anno 1307. 1308.
Anno 1308. 1309.
Anno 1309. 1310.
Anno 1310. 1311.
Anno 1311. 1312.
Anno 1312. 1313.
Anno 1313. 1314.
Anno 1314. 1315.
Anno 1315. 1316.
Anno 1316. 1317.
Anno 1317. 1318.
Anno 1318. 1319.
Anno 1319. 1320.
Anno 1320. 1321.
Anno 1321. 1322.
Anno 1322. 1323.
Anno 1323. 1324.
Anno 1324. 1325.
Anno 1325. 132

C A P V T VIII.

Synopsis.

I. An Princeps dividere possit provincias ecclesiasticas, & episcopalem sedem in metropolitanam evehere. Quod factum à Valente Imp. in Cappadocia secunda. Hoc illicitum docuit Innocentius primus. De Beryo in metropolim evehē à Theodosio, quesitum in Synodo Chalcedonensi. Rescriptum probatum fuerat à Synodo Constantinopolitana. Sed rescindi iussit Princeps, si Canonibus esset adversum. Pragmatica legibus contraria, inutiles.

II. Divisio Phoeniciae contraria Nicenam canonibus. Lex Principis illis adversa, rescriba à Princepe, idque synodus ampliata est.

III. Iudices una cum synodo de possessione restituenda Ecclesia Tyri pronuntiantur. Sed de ordinationibus ab Episcopo celebratis judicium integrum synodo relinquunt, quamvis judicium ab ea latum deinde confirmantur.

IV. Rescissionem rescriptorum que canonibus contraria sunt, à Princepe & à Iudicibus petit Synodus Chalcedonensis, quod decretum à Iudicibus in synodo.

V. Canon xij. synodi secutus est, ne quis Episcopus rescripta ad provinciarum divisionem impetraret, panā latā in Episcopum. Discussus canon xvij. qui superiori contrarius videtur. Explicatio Zonare, civitates de novo conditas in metropoles à Principibus evehē posse. Balsamo de quibuscumque civitatibus intelligit. Alexius Comnenus canones conciliat, non recte.

VI. Ex sententia auctoris conciliantur duo canones, ita ut nec provincias dividere, nec civitatem episcopatu ornare Princepi liceat.

VII. Patriarchatus Hierosolymorum adiecta provincia, Principum rescriptis, quae ab Ecclesia Antiochena eas disfraxerant. Contentio sopita transactio Episcoporum. Que Decretum Iudicum & Synodi confirmata, quia mixta causa.

I. **N**UNC inquirendum restat, an saltem Ecclesiarum dignitas à Princepe pendeat; adeo ut honor metropoliticus, quem civitatibus contulerit, ad earum civitatum Episcopos manare possit. Id quidem olim obtinuisse quamplurimis testimoniis probari posset; sed uno tantum utar. Cappadocia in duas provincias secta est à Valente Imp. in odium Basilio; constituta Cappadociae secundæ metropoli in urbe Tyanorum: cuius Episcopus Anthimus synodus provinciae in duas partes disfracit, invito licet Basilio, ut testatur Gregorius Nazianzenus. Sed cùm Principes faciliiores se præberent his innovationibus, Innocentius I. jam olim respondit Alexandro Antiocheno Episcopo Ecclesiarum statum divisionibus provinciarum à Princepe factis non immutari. Nam quod sciscitari, inquit,

Gregor. Naz. O-
rat. x. 77. 78
magis se suadet
eis dū disfrac-
tione synodicae, &
Marcomanni, 2.
nem. mī in tñ
apostolus pī nō
proscriptus.
Intra: Vetus testi-
moniū dū magis
vīcī M. ipmītū.

K ij